

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-904

23.03.2018

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Семенухи Р. С., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 березня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

**НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
СЕМЕНУХА Р.С.**

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ 1707/К-0322

22 березня 2018 року

Прем'єр-міністру України

ГРОЙСМАНУ В.Б.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

Щодо внесення змін до Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування для забезпечення прозорості обліку наданих перевізниками послуг та належного контролю обґрунтованості тарифів на послуги з перевезення пасажирів

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Шановний Володимире Борисовичу!

Відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт» організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Порядок проведення конкурсів визначає Кабінет Міністрів України.

Процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міжміському і приміському автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі області (внутрішньообласний маршрут), автобусному маршруті, що не виходить за межі території району (внутрішньорайонний маршрут), автобусному маршруті, що проходить у межах населеного пункту (міський маршрут), та автобусному маршруті, що проходить у межах об'єднаної територіальної громади визначає Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1081 (далі - Порядок).

7 лютого 2018 року згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 180 було підтримано ініціативу Міністерства інфраструктури щодо реформування пасажирських автобусних перевезень та схвалено необхідні зміни, які мають на меті змінити ситуацію на ринку регулярних автобусних перевезень. Ці зміни

стосуються Порядку проведення конкурсу на регулярних автобусних маршрутах та Правил надання послуг на автомобільному транспорті та спрямовані на покращення безпеки та якості перевезень, а також створення належних умов для людей з інвалідністю.

Таким чином, удосконалення правового поля у сфері пасажирських перевезень є одним з пріоритетів Уряду.

Разом з тим, крім окреслених Міністерством інфраструктури України напрямків, які підлягають модернізації, слід також звернути увагу ще на кілька не менш важливих аспектів.

1. Законом України від 17 січня 2017 року № 1812-VIII було урегульовано питання впровадження органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, як організаторами пасажирських перевезень, автоматизованої системи обліку оплати проїзду в пасажирському транспорті загального користування. Застосування автоматизованої системи сприятиме суттєвому підвищенню прозорості та точності обліку фактично наданих перевізниками транспортних послуг та упорядкуванню бюджетних видатків, які стосуються відшкодування витрат на перевезення пасажирів пільгових категорій.

Водночас, Закон передбачає право, а не обов'язок, органів місцевого самоврядування впроваджувати автоматизовану систему обліку оплати проїзду в пасажирському транспорті. Як наслідок, впровадження е-квитка відбувається вкрай повільними темпами.

Таким чином, на сьогодні критичними залишаються проблеми, викликані відсутністю прозорого обліку фактичного обсягу послуг, наданих автомобільними перевізниками особам, які мають право на пільговий проїзд. Отже, типовою залишається ситуація, при якій місцеві органи влади відшкодовують перевізникам вартість проїзду пільговиків громадським транспортом на підставі обсягів пільгових перевезень, які розраховують самі надавачі послуг та достовірність яких неможливо проконтролювати¹.

З огляду на викладене, слід звернути уваги, що пунктом 10 Порядку організатор перевезень затверджує умови конкурсу, в тому числі обов'язкові, відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт». Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті, тощо). **Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські внутрішньообласні автобусні маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 відсотків загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 р. та до 50 відсотків - з 1 січня 2020 року. Транспортні засоби, пристосовані для**

¹ Рішення Рахункової палати від 8 листопада 2016 року № 23-3 «Про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію за пільговий проїзд і надання пільг з послуг зв'язку окремим категоріям громадян у 2015 році та аналізу фінансового забезпечення реалізації їх прав на зазначені пільги у 2016 році»

перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, повинні бути пристосовані для користування інвалідами з вадами зору, слуху та з ураженнями опорно-рухового апарату, а також передбачати можливість встановлення зовнішніх звукових інформаторів номера і кінцевих зупинок маршруту, текстових та звукових систем у салоні для оголошення зупинок. Загальний перелік відповідних вимог встановлюється згідно з порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їх використання за видами сполучень та режимами руху, затвердженого Мінінфраструктури.

Отже, згідно із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2018 р. № 180, Урядом до числа обов'язкових умов конкурсу включено вимоги щодо обов'язкової наявності на міських і приміських маршрутах автобусів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю. Крім того, перевага на конкурсі надаватиметься перевізнику, який пропонує низькопідлогові автобуси, електробуси, автобуси з більш високою екологічною категорією (Євро 3-Євро 6).

Враховуючи викладене, вбачається доцільним опрацювати питання щодо обов'язкового встановлення організатором конкурсу вимоги стосовно забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські внутрішньообласні автобусні маршрути загального користування, певного відсотка транспортних засобів, обладнаних валідаторами для забезпечення автоматизованого обліку оплати проїзду з можливістю у разі відсутності в перевізників-претендентів автобусів, що обладнані валідаторами, брати участь у конкурсі за умови подання претендентом інвестиційного проекту-зобов'язання щодо відповідної модернізації автобусів на маршруті протягом певного строку (передбачивши поетапне, протягом кількох років, підвищення відсотка обладнаних валідаторами автобусів від загальної кількості автобусів на маршруті).

2. Згідно з листом Антимонопольного комітету України від 11 квітня 2017 року №10-рк «Про запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції» Антимонопольний комітет України встановив, що більшість облдержадміністрацій та райдержадміністрацій, що є організаторами відповідних перевезень на автобусних маршрутах загального користування:

1) не встановлюють вимогу до перевізників під час їх конкурсного відбору щодо визначення ними вартості, за якою вони мають намір перевозити пасажирів на відповідних автобусних маршрутах, що є об'єктами конкурсу;

2) не визначають у договорі з переможцем конкурсу як істотну умову ані вартість перевезення пасажирів, ані порядок її зміни.

Водночас, пункт 10 Порядку надає організатору право затверджувати додаткові умови конкурсу, зокрема вартість перевезення пасажирів, а за змістом статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» питання забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів, обґрунтованості ціноутворення пасажирських перевізників, що виконують рейси на територіях відповідних областей, знаходяться у площині контролю договірних взаємовідносин між автомобільними перевізниками та відповідними обласними

та районними державними адміністраціями.

Комітет прийшов до висновку, що неефективний контроль з боку обласних та районних держадміністрацій у сфері автомобільного транспорту в частині встановлення/зміни автомобільними перевізниками тарифів на послуги з перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських та міжміських (внутрішньообласних) маршрутах загального користування, може призвести до виникнення ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Беручи до уваги викладене вище, враховуючи, що рекомендації Антимонопольного комітету України є обов'язковими лише для розгляду, а не для виконання організаторами конкурсу, вбачається доцільним внести зміни до Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1081, з тим, щоб забезпечити проведення організаторами конкурсного відбору перевізників з урахуванням вартості послуг та порядку її зміни.

Керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу опрацювати питання щодо внесення змін до Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1081, а саме:

1) забезпечити встановлення організаторами конкурсного відбору вимоги стосовно обов'язкової наявності на міських та приміських внутрішньообласних автобусних маршрутах загального користування певного відсотка транспортних засобів, обладнаних валідаторами для забезпечення автоматизованого обліку оплати проїзду (або подання претендентом інвестиційного проекту-зобов'язання щодо відповідної модернізації автобусів на маршруті протягом певного строку), передбачивши поетапне, протягом кількох років, підвищення відсотка обладнаних валідаторами автобусів від загальної кількості автобусів на маршруті;

2) забезпечити проведення організаторами конкурсного відбору перевізників з урахуванням вартості послуг та порядку її зміни.

Про результати розгляду запиту та вжиті заходи прошу повідомити у встановленому законом порядку.

З повагою,

Народний депутат України

Р.С. СЕМЕНУХА (154)